

9. september 2022

Samlenotat: **Implementering af EU-instrument til understøttelse af nationale løncompensationsordninger (SURE)**

KOM(2022) 399

1. Resume

Kommissionen har 25. august 2022 fremsat forslag til ændring af implementerende retsakt om lån til Bulgarien under EU-instrument til finansiel assistance til nationale løncompensationsordninger mv. (SURE). Forslaget indebærer en forhøjelse af Bulgariens lån under SURE på 0,46 mia. euro mhp. at finansiere et tiltag, som også tidligere har opnået finansiering under SURE.

Forslaget vedtages af Rådet med kvalificeret flertal. EU-landene ventes generelt at støtte forslaget. Fra dansk side vil man ligeledes kunne tilslutte sig den enighed, der kan opnås om forslaget.

I alt har 19 EU-lande indtil videre ansøgt om og er blevet tildelt lån under SURE for samlet ca. 93,3 mia. euro ud af en samlet pulje på 100 mia. euro, hvoraf aktuelt ca. 91,8 mia. euro er udbetalt. Der kan tildeles nye lån under SURE indtil 31. december 2022.

2. Baggrund

EU-landene vedtog i maj 2020 et nyt EU-finansieringsinstrument til at yde finansiel assistance til EU-lande, som er økonomisk udfordret i lyset af COVID-19-krisen, mhp. at understøtte nationale ordninger mod ledighed såsom løncompensationsordninger o.l. tiltag ("Support to mitigate Unemployment Risks in an Emergency" – SURE).¹

Nationale løncompensationsordninger kan antage flere former og er generelt offentlige programmer med tildeling af statslige midler, som tillader virksomheder, der oplever økonomiske problemer, midlertidigt at reducere deres ansattes arbejdstimer og stadig betale de ansatte for de timer, der ikke arbejdes.

Et EU-land kan anmode om finansiel assistance under SURE, hvis landets faktiske og mulige offentlige udgifter er steget pludseligt og betydeligt efter 1. februar 2020 som en direkte følge af vedtagelsen af nationale løncompensationsordninger o.l. til at adressere økonomiske og sociale konsekvenser af COVID-19.

Den finansielle assistance under SURE kan udgøre op til 100 mia. euro for EU-landene samlet set, hvilket omfatter alle SURE-lån, inkl. supplerende lån. Assistancen tager form af lån til EU-lande på favorable vilkår og bliver tilvejebragt af Kommissionen ved optagelse af lån på kapitalmarkeder mv. (udstedelse af obligationer mv.) med sikkerhed i garantier fra EU-budgettet og i nationale garantier fra hvert

¹ Link til forordning om SURE vedtaget 19. maj 2020 og Kommissionens hjemmeside om SURE: <https://eur-lex.europa.eu/legal-content/en/TXT/?qid=1589957881511&uri=CELEX:32020R0672>, SURE | Europa-Kommissionen.

EU-land til EU-budgettet. De nationale garantier udgør tilsammen 25 mia. euro. Danmarks nationale garanti til EU-budgettet udgør ca. 2,3 pct. af 25 mia. euro, dvs. ca. 0,575 mia. euro (svarende til ca. 4,3 mia. kr.).

SURE trådte i kraft i august 2020, efter at EU-landene hver især havde etableret deres respektive nationale garantier under SURE.

Det bemærkes, at det i SURE-forordningen fremgår, at det lægges til grund, at EU-lande, som modtager finansiel assistance under SURE, respekterer EU's grundlæggende rettigheder. Det omfatter også enhver form for diskrimination. Kommissionen skal gennemgå de tiltag, som lånene finansierer, mhp. at sikre, at tiltagene ikke er i strid med EU's grundlæggende rettigheder.

Det bemærkes, at SURE-forordningen ikke muliggør suspendering af midler, hvis modtagerlandet ikke efterlever retsstatsprincipper.

3. Formål og indhold

Kommissionen har 25. august 2022 fremsat forslag til ændring af implementerende retsakt om tildeling af SURE-lån til Bulgarien. Forslaget indebærer en forhøjelse af Bulgariens lån under SURE på 0,46 mia. euro mhp. at finansiere et tiltag, som også tidligere har opnået finansiering under SURE, *jf. tabel 1*.

Det oprindelige lån var til rådighed for Bulgarien i en periode på 18 måneder fra vedtagelsen (25. september 2020). Med forslaget forlænges rådighedsperioden fra 18 til 39 måneder fra 25. september 2020, dvs. til udgangen af 2023.

Bulgarien kan, som øvrige modtagerlande, generelt anvende SURE-lån til finansiering af nationale midlertidige lønkompensationsordninger mv. etableret i lyset af COVID-19, herunder sundhedsrelaterede udgifter.

Tabel 1
SURE-lån til Bulgarien

Land	Forslag fremsat	Tidligere tildelte SURE-lån	Forhøjelse af SURE-lån	Samlede SURE-lån
Bulgarien	25. august 2022	0,51 mia. euro	0,46 mia. euro	0,97 mia. euro

Anm.: Alle tal er afrundet til nærmeste 10 mio. euro.

Kilde: Kommissionen

Modtagerlandene ventes generelt via SURE-lånene at kunne opnå finansiering på mere attraktive vilkår, end de vil kunne på egen hånd. Renten, modtagerlandene betaler for lånene, svarer således til renten, som Kommissionen skal betale for at fremskaffe lånene gennem udstedelse af obligationer mv., hvilket generelt sker på attraktive vilkår, givet sikkerhedsstilletten fra alle EU-lande. Derudover betaler modtagerlandene gebyrer og andre omkostninger forbundet med finansieringen.

I alt har 19 EU-lande indtil videre ansøgt om og er tildelt lån under SURE for samlet ca. 93,3 mia. euro, hvoraf aktuelt ca. 91,8 mia. euro er udbetalt, *jf. bilag 1*. Når forhøjelsen af det tildelte lånebeløb til Bulgarien er godkendt af Rådet, vil det samlede tildelte lånebeløb udgøre ca. 93,8 mia. euro.

4. Europa-Parlamentets holdning

Europa-Parlamentet er ikke medlovgiver på SURE-forordningen eller forslag til implementerende retsakter vedr. SURE-lån til modtagerlande.

Rådet orienterer Europa-Parlamentet om konkrete beslutninger om finansiel assistance til EU-lande.

5. Nærhedsprincippet

Ikke relevant.

6. Gældende dansk ret og lovgivningsmæssige konsekvenser

Ikke relevant.

7. Økonomiske konsekvenser

Statsfinansielle konsekvenser (herunder konsekvenser for regioner og kommuner)

Forslag om implementerende retsakter har ikke i sig selv statsfinansielle konsekvenser. SURE-forordningen beror på garantistillelse, hvor der ikke på forhånd er en forventning om aktivering af garantien og tab som følge heraf, og har ikke i sig selv direkte statsfinansielle konsekvenser. Hvis modtagerlande ikke tilbagebetaler deres lån under SURE, og garantien aktiveres, vil garantistillelsen have negative statsfinansielle konsekvenser.

Samfundsøkonomiske og erhvervsøkonomiske konsekvenser

Forslag om implementerende retsakter har ikke i sig selv samfundsøkonomiske og erhvervsøkonomiske konsekvenser.

SURE-forordningen kan have positive samfundsøkonomiske og erhvervsøkonomiske konsekvenser i andre EU-lande og styrke det indre marked i sin helhed, hvilket kan have positive afsmittende effekter i Danmark.

8. Høring

Sagen har ikke været i ekstern høring.

9. Generelle forventninger til andre landes holdning

EU-landene ventes generelt at støtte forslaget.

10. Regeringens generelle holdning

Regeringen vil tilslutte sig den enighed om ændring af beslutning om SURE-lån til Bulgarien, der kan opnås på grundlag af Kommissionens forslag.

Grundlæggende er det positivt for Danmark, at økonomierne i de øvrige EU-lande kommer bedst muligt ud af COVID 19-krisen. SURE kan bidrage til økonomisk stabilitet og til at mindske de økonomiske konsekvenser af krisen i modtagerlande.

Regeringen arbejdede i forhandlingerne om SURE-forordningen for danske interesser iht. Folketingets Europaudvalgs mandat af 6. april 2020. I den forbindelse har regeringen sikret, at det lægges til grund, at EU-lande, som modtager den finansielle assistance, respekterer EU's grundlæggende rettigheder, som også omfatter enhver form for diskrimination.

11. Tidlige forelæggelser for Folketingets Europaudvalg

Forslaget til SURE-forordning er forelagt Folketingets Europaudvalg til forhandlingsoplæg 6. april forud for udvidet eurogruppe 7. april 2020 og til orientering 19. maj forud for ECOFIN 19. maj 2020.

Forslag til implementerende retsakter vedr. SURE-lån til modtagerlande er forelagt Folketingets Europaudvalg i form af skriftlige orienteringer 17. september 2020, 22. oktober 2020 og 23. november 2020 samt i kraft af samlenotat ifm. ECOFIN 16. marts, 16. april 2021, 18. januar 2022 og 12. juli 2022.

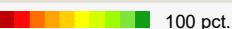
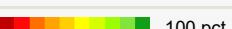
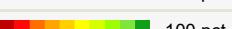
Status på gennemførelse af SURE er forelagt Folketingets Europaudvalg til orientering ifm. ECOFIN 5. oktober 2021.

Bilag 1 – SURE – tildeling og udbetaling af lån til modtagerlande

I alt har 19 EU-lande indtil videre ansøgt om og modtaget lån under SURE for samlet ca. 93,3 mia. euro, hvoraf aktuelt ca. 91,8 mia. euro er udbetalt, *jf. tabel 2*. SURE-lånene er tildelt via rådsbeslutninger om de respektive landes lån truffet i perioden september 2020 – juli 2022. Der kan, inden for rammen på 100 mia. euro, tildeles nye lån under SURE indtil 31. december 2022.

Hvert modtagerlands lån under SURE skal have en gennemsnitlig løbetid på højst 15 år og udbetales i rater. Lånene er som udgangspunkt til rådighed for udbetaling i en periode på 18 måneder fra rådsbeslutningen om SURE-lån.

Tabel 2
SURE – tildeling og udbetaling af lån til modtagerlande, september 2022

Land	Rådsbeslutning om SURE-lån	Tildelte SURE-lån	Udbetaalte SURE-lån	Andel af udbetaalte SURE-lån
Belgien	25. september 2020	8,20 mia. euro	8,20 mia. euro	 100 pct.
Bulgarien*	25. september 2020	0,51 mia. euro	0,51 mia. euro	 100 pct.
Cypern	25. september 2020	0,60 mia. euro	0,60 mia. euro	 100 pct.
Estland	22. marts 2021	0,23 mia. euro	0,23 mia. euro	 100 pct.
Grækenland	25. september 2020	5,27 mia. euro	5,27 mia. euro	 100 pct.
Irland	4. december 2020	2,47 mia. euro	2,47 mia. euro	 100 pct.
Italien	25. september 2020	27,44 mia. euro	27,44 mia. euro	 100 pct.
Kroatien	25. september 2020	1,02 mia. euro	1,02 mia. euro	 100 pct.
Letland	25. september 2020	0,31 mia. euro	0,31 mia. euro	 100 pct.
Litauen	25. september 2020	0,96 mia. euro	0,96 mia. euro	 100 pct.
Malta	25. september 2020	0,42 mia. euro	0,42 mia. euro	 100 pct.
Polen	25. september 2020	11,24 mia. euro	9,74 mia. euro	 87 pct.
Portugal	25. september 2020	5,93 mia. euro	5,93 mia. euro	 100 pct.
Rumænien	25. september 2020	3,00 mia. euro	3,00 mia. euro	 100 pct.
Slovakiet	25. september 2020	0,63 mia. euro	0,63 mia. euro	 100 pct.
Slovenien	25. september 2020	1,11 mia. euro	1,11 mia. euro	 100 pct.
Spanien	25. september 2020	21,32 mia. euro	21,32 mia. euro	 100 pct.
Tjekkiet	25. september 2020	2,00 mia. euro	2,00 mia. euro	 100 pct.
Ungarn	23. oktober 2020	0,65 mia. euro	0,65 mia. euro	 100 pct.
SAMLET	-	93,32 mia. euro	91,81 mia. euro	 98 pct.

Anm.: Alle tal er afrundet til nærmeste 10 mio. euro. * Tal indeholder ikke forslaget om forhøjelse af lånebeløb til Bulgarien, hvor rådsbeslutning endnu udestår. Det eksisterende lån er på ca. 0,51 mia. euro. Forhøjelsen er på ca. 0,46 mia. euro. Det samlede lån, efter godkendelse, bliver ca. 0,97 mia. euro.

Kilde: Kommissionen og egen tilvirkning.